

מ.ד.י.ב.ת.י.ש.ר.א.ל.
ה.כ.נ.ס.ת.

ש.ז.

פרוטוקול מס' ג/8

מישיבת ועדת החינוך והתרבות סחתימח
ביום ג', ח' בטבת תשי"ח - 31.12.57
בשעה 11.05.

נוכחים:

חברי הוועדה:
ש. פרסיץ - היו"ר.
ד. הקסין
פ. זואריץ
ח. מגורי-כהן
ד. נצר
י. סמילנסקי
ד. צברי
י. קליבנוב
א. תלמי

מוזמנים:
מ. אבידור - המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
י. שריד - המשנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.

סדר-היום:
א. דין-וחשבון ועדת המשנה לעניני החינוך הציבורי.
ב. הצעות לסדר-היום.

=====

היו"ר ש. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

הרשו לי להביע את שמחתי על סביתן לי לחזור עליכם, ולהודות לחבר-הכנסת קליבנוב שנטל עליו למלא את מקומי בזמן העדר.

אני מבינה שעל סדר-היום של הוועדה נמצא סיוע הדיון בענין התודעה היהודית ומסקנות ועדת המשנה לעניני החינוך הגופני. אני מציעה שנדון תחילה בסעיף השני, לאחר-מכן אביא

דין-וחטבון ועדת המסנה לעניני
החינוך הגופני.

היו"ר ש. פרסיץ:
בפניכם מכתבים שנתקבלו.

ח ח ל ט ח :

לקבל את הצעת יושבת-הראש.

ד. נצר:
כיון שאני הראשונה שנשלתי את רשות הדיבור
ארטה לעצמי לברך את היושבת-ראש, חברת-
הכנסת פרסיץ לשובה לוועדה.

אשר לוועדת המסנה לעניני החינוך הגופני -
הועלתה הצעה לסדר-היום בכנסת על-ידי חבר-הכנסת איכילוב. הכנסת העבירה
לוועדת החינוך והתרבות את ענין הטיפול במשחקי אסיה. ועדת
החינוך והתרבות קיבלה מסקנות והניחה אותן על שולחן הכנסת, ובוה נגיד
הענין.

אולם, יסנה שאלה נוספת בעניני החינוך
הגופני והיא: קיימת ועדת מסנה לעניני החינוך הגופני המסותפת לוועדת
החינוך והתרבות ולוועדת הפנים. יושבת-ראש ועדת המסנה היתה חברת-הכנסת
צברי. זה זמן רב שהיא ביקשה למסור על הנעשה בוועדת מסנה זו, אף ביקשה
לשחררה מרמאות הוועדה. אמרנו, כי כל ענין החינוך הגופני דורש גירור
ודיון.

ר. צברי:
החברים חייבו אותי, כי אמסור סיכום לוועדת
החינוך והתרבות.

ועדת המסנה לעניני החינוך הגופני הוקמה
במרץ 1956, כלומר, כמעט לפני שנתיים. חברי הוועדה היו חברי-
הכנסת: אבריאלי, רוזאל-נאור, רפאל, איכילוב ואנוכי. ועדה זו הוקמה
בערך בזמן הדיונים בתקציב ולמעשה היא קיימת שתי ישיבות. לאחר מכן
באה הפגרה וחבר-הכנסת אבריאלי שהיה אותה שעה יושב-ראש לא כינס את הוועדה
וביקש להתפטר. אזי נכנס במקומו חבר-הכנסת ש. הלל והסילו עלי את אפסיד
היושב-ראש. אף חברת-הכנסת רוזאל-נאור מסרה את מקומה לחבר-הכנסת מגורל-
כהן, כלומר, חל שינוי בתרכב הוועדה.

נתקיימו כ-11 ישיבות עד סוף המושב החולף
והסנה נתקיימו כבר שתי ישיבות. בתחילת עבודת הוועדה התעוררה הבעיה
העיקרית של התקציב. כיון שאותה שעה דנו בכנסת בעניני תקציב ביקשנו
מנציג מסרד החינוך והתרבות להביא בפנינו את בעיות החינוך הגופני בקטר
עם התקציב, כדי שנוכל לעזור להם בכך.

יחד עם זאת נתעוררה בעיית ההחלטות, כלומר,
אם קיימו את החלטות הוועדה הקודמת לעניני החינוך הגופני. באותן שתי
ישיבות הראשונות שקיימנו לפני הפגרה הובאו בפנינו הצעות מה יט לטבות
בתקציב זה.

כאשר התחלנו בעבודה לאחר הפגרה עמדו לפנינו
כל בעיות החינוך הגופני. בישיבות ועדת המסנה היו נוכחים תמיד נציגי

ועדת החינוך והתרבות
31.12.1957
דין-וחטבון ועדת המטבח
לעניני החינוך הגופני.

ר. צברי;

המסרד האדונים בר-תנא ואלוף. הם העלו את בעיות מכוון וינגייט וחבר הנאמנים של המכוון ובכלל מצב החינוך בגופנו בנת-הספר היסודיים.

חבעיה הראשונה שבה טיפלנו היתה: מכוון וינגייט.

חסר היה להם סכום של 50,000 ל"י כדי שאפשר יהיה לפתוח את המכוון. מאחר ומכוון וינגייט עמד ולא הופעל החלטנו, כי נתיצב בפני שר האוצר ובבקש ממנו תקציב נוסף. אולם יש לציין, כי בזמנו פנה המסרד עצמו לשר האוצר וקיבל מקדמה על סכום זה כדי שאפשר יהיה להכין את הבניין לפתיחתו. לכן לא היינו צריכים אנו לפנות לשר האוצר.

בסעיפי

לאחר מכן טיפלנו / תקציב המסרד הנוגעים לחינוך הגופני והחלטנו לבקש הגדלה גם בסעיפים אלה. באחת הישיבות הללו השתתפה גם חברת-הכנסת פרסיץ וקבענו שיש להגדיל סעיפים אלה בסך של 50,000 ל"י.

העמקנו חקור בעיות החינוך הגופני והחלטנו לטפל גם בבעיות מתן חינוך גופני למורים ולראוג לחינוך גופני בגיל הרוך בנתי-הספר היסודיים. בעקבות דיונים אלה קיבלנו סקירה וחומר בכתב מהאחראי למחלקה זו במסרד החינוך והתרבות. החלטנו לטפל בענין הכשרת מורים לחינוך הגופני בסמינרים והגדלת התקציב לפעולות ספורט בינלאומיות. לאחר שקיבלנו החלטות בענין זה העברנו אותן למליאת ועדת החינוך והתרבות וחברת-הכנסת פרסיץ טיפלה בכך בוועדת הכספיים.

בינתיים נודע לנו, כי ועדת מיליביצקי טיימה את עבודתה. ועדה זו נתמנתה לבדיקת מצב החינוך הגופני בכלל, ויכינו עד אשר ועדה זו טיימה את עבודתה וביקשנו דין-וחטבון על הנעשה בעקבות מסקנות ועדת מיליביצקי. אזי קיבלנו אינפורמציה מדוקטור בר-תנא על כל השינויים שחלו. ניתנה סקירה והתקיים דיון ורצינו עוד להעמיד בענין זה. היתה קובעת ישיבות והחבריים לא הופיעו. לרוב-הופיעו חבר-הכנסת איכילוב ואנוכי; כן הופיעו נציגי המסרד טטענו, כי הם באים לישיבות והישיבות אינן מתקיימות והם מבטלים את זמנם.

נאלצתי לשלוח חוזר חקורא את החברים לאחריהם והחברים חזרו לעבודה, פרס לחבר-הכנסת רפאל.

לאחר מכן המסכנו טוב בדין-וחטבון של ועדת מיליביצקי ודוקטור אבידור ענה על כל השאלות שהעלו חברי הוועדה.

אני מוכרחה לומר, כי באותה תקופה עלתה השאלה אם בכלל יש לקיים ועדת מטבח זו, כי אנו מוצאים מכל הסימול בענין זה ובמסרד מוקמות ועדה אחרי ועדה המטפלות בשאלות אלו. נשמע תרעומת לגבי ועדת מיליביצקי ומה הצורך בה? הן היתה קיימת ועדת. חת שהביאה מסקנותיה בענין זה. אזי נאמר לנו, כי ועדת מיליביצקי אינה סתם ועדת חקירה, אלא זו ועדה שחטר מינה אותה כדי שהוא ידע מה המצב. דוקטור אבידור ענה לנו בענין זה ובזה כביכול גמרנו את הדיון על מסקנות ועדת מיליביצקי. אזי באה פגרת הקיץ של הכנסת וסיכמנו, כי עם חידוש עבודת הכנסת נגיש אנו את מסקנותינו ונעלה דיון מפורט יותר בכל הבעיה הזו, כדי לראות כיצד אפשר לספר את המצב. אמרנו, כי נפנה גם לשר הפנים שיבוא בדברים עם הרשויות המקומיות בקשר לבריאות החינוך הגופני.

עם ראשית המושב הזה-הודעתי, כי אני מסתלקת מתפקיד זה של יושבת-ראש הוועדה. הצעתי למסקנה, כי אנו מוגבלים.

ר. צברי:

ואיננו עושים-מספיק והדברים אינם מתקדמים בצורה שרצינו, פרט לענין מכון וינגייט, נשאר כל הענינים כפי שהיו. לכן, החלטתי טאני עוזבת ענין זה בכלל.

ישיבות מספר כלל לא התקיימו. אולם, לאחר מכן הופיעה הצעה לטדר"היום של חבר-הכנסת איכילוב והיה בכלל צריך לספל בענין זה. אזי לאחר שהכנסת מסרה ענין זה לוועדת המשנה הוזמנו לישיבה הראשונה נציגי הוועד האולימפי, נציגי התאחדות כדורגל הישראלית ונציגי התאחדות הספורט הישראלית. הדיון בישיבה זו היה מוקדש למחקי אסיה. כמובן שבישיבה זו נוכחו נציגי המטרד. נציגי הספורט העלו מה הם הדברים הדרושים להם כדי שאפשר יהיה להסתתף במחקי אסיה. כמסקנה מדיון זה הוחלט לחיוב לגבי מחקיים אלה. מסקנות אלה הובאו למליאת ועדת החינוך והתרבות והוחלט בעקבותיהן לפנות לראש הממשלה ולשרת החוץ, כי אין זה רק ענין פנימי, אלא ענין של יחסים בינלאומיים. לישיבה של ועדת המשנה הובאה טיוטה של נוסח המכתב שיש לכתוב לראש הממשלה ולשרת החוץ. מליאת ועדת החינוך והתרבות אישרה זאת ונשלחו שני מכתבים זחים לראש הממשלה ולשרת החוץ. כן שלחה ועדת המשנה הודעה לשר החינוך והתרבות על התפתחות ענין זה. עתה אנו מחכים לתשובה.

אולם, דעתי היא, כי אם לא ניגש לספל בענין זה מיסודו, אזי נראה לי, כי כל עבודת ועדת המשנה היא בבחינת סלאי על גבי סלאי. אלה הם רק תיקונים סטחיים. לעת עתה לא הצלחנו לזעזע היכן שצריך לזעזע, היכן שצריך לשנות את גישה לחינוך הגופני. אין זה מספיק להוסיף סכומים לתקציב זה, אלא ישוד הבעיה איננו חזק, כי לא הכינו מורים במידה מספקת, אין אתרים - זהו דבר יסודי מפני שאין לילדים מקום לשחק, ובעיקר, בימי גשם; לא ניתנת עזרה מספקת לארגוני הספורט, אין פיקוח מספיק על הבעטה בארגוני הספורט על-מנת שלא יבייטו את המדינה בארץ ובחוץ-לארץ, לדעתנו, נמוכה רמת הספורט ואין זה מספיק לבוא לפני מחקיים אולימפיים ולהקציב סכומים מסויימים להכנות. יש להקציב מליונים על-מנת לתקן את הבעיה הזו מיסודה. אינני חושבת שדבר זה הוא מוגזם, כי לפי כל הדינים-וחשבונות שקיבלנו, הן מוועדת חת והן מוועדות אחרות מתברר, כי היציבות הגופנית של הנוער בארץ אינה מסביעח רצון. כן שמענו על כך מהצבא. משום כך יש לגשת לתיקון המצב מיסודו. לכן, אומרת אני, כי הדברים אינם מספקים אותי ואם נוסיף סכומים פה ושם אינני יכולה להיות אחראית לעבודה ומצפוני אינו גותן לי לעסוק בכך ואינני יכולה להמשיך בעבודה.

היו"ר ש. פרסיץ:

אני מבינה ששלוש הן הבעיות בוועדת משנה זו: (1) אי-חשתתפות החברים; (2) אי-

התחטבות במידה מספקת מצד משרד החינוך והתרבות בוועדת משנה זו, והוא ממנה ועדות משלו; (3) אין תועלת בעבודה זו ובישיבות אלו, כי לא ראיתם בבנין הדברים. לא אגע כרגע בענין החלטתה של חברת-הכנסת צברי להתפטר מראשות הוועדה.

אולם, ענין אי-חשתתפות החברים בישיבות הוועדות, הרי ישנן עוד ועדות שלקו בכך ואפשר למצוא לוח תרופה: להחליף את החברים.

אשר למינוי ועדות במשרד החינוך והתרבות - הרי אף פעם לא נמנע המשרד מלמנות ועדות כראות עיניו גם אם בכנסת ישבו ועדות שסיפלו באותו ענין. יתכן והגיטות כאן היו שונות. אולם, כל

31.12.1957

הדיון על דין-וחשבון ועדת
המסנה לעניני החינוך הגופני

היו"ר ש. פרסיץ:

מסרד ומסרד רשאי למנות ועדות. העיקר הוא שוועדת כנסת יכולה לבקר ולעמוד על המסקנות ולהביע את דעתה. על-כל-פנים, מינוי ועדה במסרד אינו יכול לשמש מקור לאכזבה.

אשר לענין השלישי, חרי קיים הבדל בין סכום של 500 ל"י, 30,000 ל"י לבין מליונים. חברת-הכנסת צברי-יודעת כמוני שאנו זקוקים לסכומים גדולים מאד שלא ניתן לנו לקבלם. אולם, יש לציין שיש כאן חוסר פרופורציה לגבי צרכי החינוך הגופני. אזי אם תבוא חברת-הכנסת צברי למליאת ועדת החינוך והתרבות ותבקש לסייע לוועדת המסנה להגיע לשיטתיות בחינוך הגופני וליעילות יתר, חרי אין כל ספק שוועדת המסנה תקבל את כל העזרה הן ממליאת ועדת החינוך והתרבות והן ממסרד החינוך והתרבות.

אזי אם סוכם לבקש את חברת-הכנסת צברי שלא תתפטר לקראת הדיונים בתקציב, יהיה עליה להכין הצעה מתקבלת על הדעת בצבולות האפשריים של עבודתנו - אני הייתי מציעה שתעשה זאת וכולנו יחד נעמוד לימין ועדת המסנה.

מ. אבידור:

מסרד החינוך והתרבות מתייחס בחיוב רב לדיונים ולהמלצות ועדת המסנה. אנו מקבלים המלצות אלה, פרט לעניני תקציב. גם בענין זה חכנסנו בהצעת התקציב סכום ניכר לקראת תקציב חסנה הבאה, וסאלת אישורו של התקציב תלויה בכך יותר מאשר בנו.

אשר לוועדת מיליצקי - למעשה מינה המסרד ועדה אחת בלבד, וזאת לענין מיוחד בלבד. במסרד החינוך והתרבות רוחח הדעה שבעניני מינהל במחלקה להכשרה גופנית יש לשנות את הדברים. ועדה זו לא היתה ועדה פרטית של השר שהוקמה לסם השכלתו הוא, אלא מד מיליביצקי הוא איש מינהל; כן נתמנו עוד-סני אנשים שאף הם אנשי מינהל כמו; סגן המנהל הכללי במסרד ראש הממשלת, ועליהם היה לבדוק את הצד המינהלי ואם יש צורך בשיפורים במחלקה זו.

נכון הדבר שוועדה זו של השלושה הרחיבה את היריעה והם שמעו גם את נציגי ארגוני הספורט, ובהמלצות-הרחיקה הוועדה לכת גם לגבי ענינים אחרים, אנו אמנם קראנו המלצות אלה, אבל לא לסם כך נתמנתה הוועדה.

כן עלי לציין, כי בעקבות המלצות אלו הוכנסו כבר שינויים במבנה, בפיקוח ובתי-המדרש למורים וגם שמנו לבנו לתוכן בתי-הספר היסודיים, ואנו רואים כבר התחלות טובות. למשל, הקפדנו על כך ששני טיעורי ההתעמלות יינתנו, ואם הם אינם ניתנים, הם אינם יכולים להיות מועברים למקצוע אחר. הוספנו שעה לחינוך גופני בסמינרים בסנה הראשונה של כיתת המורים. נוסף לכך, אנו רוצים להגדיל גם את התקציב.

נכון הדבר, כי מן הראוי היה לתת יותר את הדעת - ופה אולי יכולה ועדת כנסת לעשות יותר - על ענין נציגות ישראל בספורט כלפי חוץ. קיימת ועדה-בינמסרדית המורכבת מנציגי מסרד ראש הממשלה, מסרד האוצר, מסרד הפנים, מסרד החוץ ומסרד החינוך והתרבות. כאן אנו נתקלים בקשיים מסויימים. ישנם ענינים שארגוני הספורט

31.12.1957

הדיון על דין-וחטבון ועדת
המסנה לעניני החינוך הנופני.

מ. אבידור:

אינם נזקקים למסרדי הממשלה ואז הדברים אינם מובאים כלל בפני הוועדה הבינמסרדית. הוועד האולימפי פונה ארגונים בינלאומיים ונא אתם בהסכמים. כמובן, כאשר הם זקוקים למסבע חוץ, הם פונים למסרד האוצר ואז מובאים הדברים בפני הוועדה הבינמסרדית. אמנם נכון הדבר, כי לא צריכה להיות זיקה בין הספורט הציבורי לבין מסרדי הממשלה. אולם, יתכן שוועדה ציבורית המורכבת מחברי-כנסת יכולה לקבוע חוות דעת מסויימת, אשר ארגוני הספורט יצטרכו לקבלה. מסום כך יכול להיות קשר אמיץ יותר בין ועדה המסנה חוץ לבין ארגוני הספורט מאשר זה הקיים ביניהם לבין מסרדי הממשלה. לכן גם הייתי מבקש שוועדת מסנה זו תדון באופן רחוף בענין זה.

ד. הקטין:

הופתעתי מהודעתה של חברת-הכנסת צברי על רצונה להתפטר מראשות הוועדה, ובעיקר, לאחר ששמעתי את הדין-וחטבון. הן הוועדה בכל זאת פעלה; וגם אם ועדת כנסת פועלת, הרי מנסיוננו אנו יכולים ללמוד שאין רואים מיד את התוצאות. בכלל אין הדבר תלוי בפעילות הוועדה או לא, כי ישנם גם תנאים אובייקטיביים. מסום כך אין זו סיבה להתפטר מראשות הוועדה.

נכון הדבר שחשתתפות קטנה מצד חברי הוועדה אינה מעודדת את יושב-ראש הוועדה. לכן, יש לדבון את הסיעות שתלחנה אנשים אחרים שיסתתפו ביטיבות הוועדה.

אין כל ספק שוועדה זו חשובה-לפיתוח הספורט בבתי-הספר, באשר אנו יודעים שהענין לקוי מאד. נראה לי, כי לא יימצא בתוכנו אדם אחר יותר מתאים לתפקיד זה מאשר חברת-הכנסת צברי, כי היא מתעניינת במיוחד בענף זה, וחברת-הכנסת פרסיץ אשר חיה את כל בעיות החינוך תספל גם בבעיה זו ותעזור בהטלמת הרכבה של ועדה זו ובכיוון הדברים.

ה. מגורי-כהן:

זו לי הפעם הראשונה שאני טומע את נימוקה של חברת-הכנסת צברי בקשר להתפטרותה מראשות הוועדה. בזמן האחרון מופיעים כל חברי הוועדה, פרט לחברת-הכנסת רפאל,

אולם, הזכירה חברת-הכנסת צברי את ענין המטלות היוצאות לחוץ-לארץ ועל הרושם הרע שהן עושות, ובעיקר, אם שולחים אותן כנבחרות ישראל והן מבלישות אותנו. לעתים קרובות צצות קבוצות ספורט חדשות בעלות אופי פוליטי והן-הן שנטלחות - דבר זה פטול.

נאמר כאן, כי עתה ניתנים סכומים גדולים יותר לתרבות הגוף מאשר לפני כן. אולם התקציב הבסיסי למקצוע זה מראשיתו אינו מתאים ואינו הולם מדינה צעירה המחפסת איכות.

אולם הדבר הגרוע מכל הוא ענין הפוליטיקה בספורט ובמטלחות. הופיעו בפנינו נציגי ארגוני הספורט ויכולנו לקבל רושם כאילו כאן הכל שפיר וחטור רק כסף. אולם, הם מתלכדים רק ברבע האחרון, כדי שיקבלו הענות מתאימה מצידנו. האמת היא, כי בשטח זה כנבחרות אחרים שוררת אותה גיטה שהיא פטולה לצערנו. הן אנו יודעים שיוצאים ספורטאים בודדים המצליחים בחוץ-לארץ והמטלחות שולחות אנשים בלתי מתאימים ואינם מאפטיים לאנשים אחרים להתקדם. לכן, הייתי מציע להעלות את הספורט על פסים בלתי פוליטיים ולסלוח לחוץ-לארץ מטלחות בעלות רמה ספורטיבית מתאימה. כמובן מדובר זה דורש תקציב. אבל גם אם

31.12.1957

הדיון על דין-וחשבון ועדת
המסנה לעניני החינוך הגופני

ח. מגורי-כהן:

נזרים סכומים אלה לפיתוח תרבות הנוף והעט הפוליטי יאכל טטח זה כמו
טטחים אחרים לא נוכל לעטות הרבה.

כן על ועדת מסנה זו להיות קטורה יותר
לארגוני הספורט, אזי נוכל לעזור לענין.

י. סמילנסקי:

נקודה אחת שנראית לי חשובה בכל הענין-הזה

היא האווירה הכללית הקיימת בבית-הספר

בין המנהלים, המורים וההורים. הפל רואים במקצוע הספורט דבר מיותר.
אולם, חילדים מעונינים בכך. באנגליה, ארץ שטמ מפותח הספורט, טם
מדברים בחדר המורים רק על כדורגל ו"רנבי". כאשר אתה עובר באוכספורד
או בקמברידג' אתה רואה פרופסור רם מעלה מטט משחק בכדור. כזהו האקלים
וכזוהי האווירה טט. אחד הסימנים המציינים בית-ספר הוא אם הוא
מקיים תנאים סניטאריים מתאימים ואם יש טט מתקני ספורט.

לכן, חשוב לטנות את האווירה הציבורית

ואת האקלים לגבי ענין הספורט. כל זמן שהאווירה לא תהיה אווירה חיובית
ואוחדת גם התקציבים יהיו דבר מלאכותי. אף-על-פי שאינני מזלזל בחס,
משום כך חשוב לחקנות את תודעת-הספורט לכל האנשים האחראים.

ד. נצר:

כמובן, שמתעוררת השאלה מה יכולתה ומח

פעולתה של ועדת כנסת. אולם, כאן ישנו

שונני מסויים, כי כל ועדות הכנסת האחרות קטורות למטרדי ממטלה באופן
יטיר ויט להן תפקיד תחוקתי. כן יש לציין, כי ועדות הכנסת אינן
בעלות יכולת ביצוע. נוטף לכך, כאשר מוקמת ועדת מטנה, למטל, לחוק
מסויים וחבריה נמנים על כמה ועדות, אנו יורעים טקטה לאחד חבריט אלה.

אולם, עלינו לקבוע את זקיתה-של ועדת

מטנה זו, ואם אנו נדע טחיא קטורה לוועדת החינוך והתרבות, אזי אתה
תוכל ועדת המטנה להתיעץ.

ועדות כנסת הן ועדות ציבוריות שמתפקידן

לחלות בעיות. וכאן יכולה ועדת מטנה זו לפעול גם לגבי טטחים אחרים
דומים במדינה. ישנו פרלמנט וקיימת בו נציגות של גופים ציבוריים חופטיים
ויטנה טטלה, ויטנם טטחים טחם "נאן גברנמנט". אולם, כל פעולה ישראלית
הנעטית בחוץ-לארץ היא בעלת חטיבות גם אם אין הנוף ציבורי-ממטלת. כן
חדבר לגבי הספורט וכל הופעה של קבוצת ספורט ישראלית בחוץ-לארץ היא
חופעה של מדינת ישראל. כמובן, שחלל חרדים להצלחת המטלות היוצאות
לחוץ-לארץ.

אך ישנו דבר נוטף והוא: אין לנו מומחים

בטטח זה

ואנו מטתתפים בהתחרויות. הן אפשר לומר שכיון ואין

לנו עדיין מומחים בטטח זה איננו מטתתפים בחופעות בינלאומיות, אבל אנו

אטמודדים ננד כולם. לכן נראה לי, כי זוהי שאלה ציבורית שיט לעמוד עליה.

כן לדעתי, הרכב ועדת המטנה אינו צריך

להיות פרטונאלי אלא איטי. ולאחר טנקבע את זקתה של ועדת מטנה זו יהיה
עליה לטפל בבעיית הכסדת מורים ובצד הציבורי. אני גם חוטבת טארגוני
הספורט יהיו מעונינים להביע דעתם בפני ועדת כנסת שתראה את תפקידו
כטליחת הציבור לגבי כל הנעיה חזו.

31.12.1957

הדיון על דין-וחשבון ועדת
המסנה לעניני החינוך הגופני.

י . סריד:

כדורגל בטבת מתברר, שיטנם כ-50,000 צופים בכל המסחקים גם יחד. ואני
שואל עצמי מה נותן משחק כדורגל ל-50,000 צופים. לדעתי, מתעצבנים
הצופים ובמקרים רבים נגמר המשחק במכות. מסוים כך אינני יודע אם הספורט
מביא להם שקט נפשי או ההיפך מזה.

אשר לוועדת המסנה - על קיום ועדה זו
הוחלט בכנסת ואיננו יכולים להתווכח על כך. לו היו שואלים אותי-אם
יש צורך בוועדה מיוחדת לעניני החינוך הגופני, הייתי עונה: לא, כי
על ועדת החינוך והתרבות להקדיש חלק מזמנה גם לחינוך הגופני. אבל מהצד
האחר ברור לי; כי לו היו מקימים ועדה לחקר לימוד מצב הטבע והמולדת
בבתי-הספר היסודיים, או בבתי-הספר התיכוניים, היו מגיעים לאותה תוצאה
אליה הגיעה חברת-הכנסת צברי, וגם שם יש צורך במליונים כדי להביא
את המצב. אבל מאחר והמדובר הוא בוועדת מסנה זו הרי לדעתי, אינה צריכה
להתפטר עתה מפני שאנו עומדים בפני הגדלה ניכרת בתקציב החינוך הגופני.
אני מניח שזו לא תהיה הגדלה של מליונים. אבל אם תהיה כאן הגדלה של עשרות
אלפי לירות, תהיה זו הגדלה שאפשר יהיה לפעול במסגרתה.

הוויכוח אמנם יכול להיות אם יש צורך בוועדת
מסנה או אין. אבל אין לי צורך מסבר על-ידי הכתלקותה של היושבת-ראש.

מ . אבידור:

אשר לאווירה הרצויה בספורט - הרי
יש להבחין בין ספורט וחינוך גופני. באנגליה
קיים קשר בין אווירת הספורט והחינוך הגופני. שם יש חינוך גופני טוב
בבתי-הספר. אולם, אביא לכם דוגמה מארצות-הברית של אמריקה וטב
ישנה אווירה נוחה ותקציבים מסחרים בבתי-הספר וב"קולג'ים", אף מוציאים
מליונים על קבוצות ספורט. אולם, קראתי 2 ידיעות: 1) רק ב-50% מבתי-
הספר התיכוניים ישנם חדרים-התעמלות. אמנם יש שם קבוצות נבחרות לבודדים;
2) ב-91% מבתי-הספר היסודיים ברחבי ארצות-הברית אין חדרים-התעמלות, יש
שם 150,000 בתי-ספר יסודיים ורק ב-9% ישנם אולמי התעמלות. וזאת, לאחר
שיש שם תקציבים לכך ואווירה ספורטיבית.

ר . צברי:

תומכת אני בדעתו של מר סריד, כי אין צורך
בוועדת מסנה מיוחדת לעניני החינוך הגופני
מפני שהחינוך הגופני הוא טעיף פעולה של משרד החינוך והתרבות וקיימת
ועדת החינוך והתרבות המספלת בכל טעיפי החינוך והיא צריכה לטפל גם בחינוך
הגופני.

אם ישנו חלק בספורט שהוא ציבורי, עדיין
אינני יודעת אם ועדת המסנה יכולה לפעול, כי לדעתי, צריכים
לטפל בעניין זה אנשים המעוניינים באופן מיוחד בספורט ויכולים להקדיש חלק
מזמנם לכך. נוסף לכך, הקצבת סכומים לעניין זה לא יספק את הצרכים, כי
יש לספק את צרכי הנוער והמבוגרים בצורה רחבה מאד. הן אצלנו אין כלל
עתודה של קבוצות ספורט ועל כל המגושים הולכים ומקימים בצינים. לכן,
יש לפעול בשטח זה בקנה מידה רחב בערים השונות ובקרוב השלטון המקומי.
לדעתי, ועדה ציבורית היא שיכולה לעשות זאת ולעמוד גם על הביצוע. ועדת
החינוך והתרבות יכולה לטפל בעניין זה בגבולות פעולתה בכנסת.

אני חברה בוועדה לעניני החינוך הגופני עוד
מימי ועדת חת, בלומר, 4-5 שנים ורואה אני את ההתקדמות. אמנם קצת

31.12.1957

הדיון על דין-וחשבון ועדת
המסנה לעניני החינוך הגופני

ד. נצר:

לדעתי, ישנה חטיבות רבה לפיתוח הגוף מבחינת
יהודית-ציונית, כי מקצוע זה מטמט למיזוג גלויות ומניעת עפריינות.

אשר לענין התקציב - ברור, כי ישנו הצדל
בין תקציב של 5000 ל"י לבין מליונים. אולם, ידוע לי, כי מרבית
אנשי הישוב עובדים ואין להם היכולת הפיטית לאחר יום עבודה למלא תפקיד
זה. לכן, יש לאפשר לאנשים שיש להם יכולת פיטית למלא שליחות זו.

י. קליבנוב:

אני תמים דעים עם חברת-הכנסת נצר. לדעתי,
יש לחלק את תפקידיה של הוועדה לשניים:

(1) איזו ועדה מוסמכת, לפי הרכבה הנוכחי, לחוות דעה ולהגיע למסקנות
בקשר עם החינוך הגופני בבתי-הספר. אין ספק שוועדת מסנה זו יכולה
לדון במצב, להוציא מסקנות והמשרד יתחשב בהן;

(2) לספל בבעיות הספורט למבוגרים ונוער

מחוץ לכתלי בית-הספר. כאן אני מרשה לעצמי להטיל ספק אם ועדת
המסנה בהרכבה הנוכחי מוסמכת לרוץ בכך. מצב הספורט למבוגרים בארץ אינו
משביע רצון לרגלי חיכוכים פנימיים ומרקנטיליות הקיימת בארגוני הספורט.
גם הטופס למשכל מתייחסים אליו בתוקרה והערכה לא יכול היה להשתלט על
הענין. מצב זה טעון תיקון. ברור, כי אין להרכיב לנו את התודעה
הספורטיבית כפי שהיא ישנה באנגליה ואינני בטוח אם דבר זה הוא רצוי.
אולם, עלינו להשתלט ולהתקדם בענין זה.

יתכן ויש להרחיב ועדת מסנה זו, כי אינני

יודע אם ועדת בת 5 חברים יכולה להיות יעילה. נדמה לי, כי אפשר
למצוא בין חברי-הכנסת עוד מספר אנשים המתמצאים בבעיה זו ולצרפם לוועדה.
אינני חושב שוועדה זו-צריכה להיות מורכבת לפי מפתח סיעתי ויש להיות
גמישים יותר בענין זה, ומחובתה של ועדת החינוך והתרבות לבוא בחצעה
כזו לסיעות השונות; ולכשנרחיב ועדה זו היא תוכל להשתלט על תפקידיה.

אשר לראשות הוועדה - אינני חושב שנימוקיה

של חברת-הכנסת צברי-להתפטר מראשות הוועדה מכפייקים. היא מסוגלת למלא
תפקיד זה ויש להניח, כי היא תמשיך בו; ואני מציע לה שהיא תחפש דרכים
להרחבת הוועדה.

כן על ועדת מסנה זו לכנס ישיבה יחד עם

נציגי ארגוני הספורט ולהציע להם את עזרתה הן בקשר לארגון וריכוז יעיל
יותר של עבודתם והן בקשר לתיווך בין ארגוני הספורט ומשרדי הממשלה.
אני מניח, כי ארגוני הספורט יסכימו לשתף פעולה ולהזדקק לעזרתנו,
מפני שאין זו ועדה ממליתית אלא פרלמנטרית - דבר זה איננו אסור עליהם
לפי התקנון. אזי נוכל להעמיד את הוועדה הזו על רגליה, להחיותה
ולשפר את פעולתה.

י. טריד:

קשה מאד לשנות את אווירת הספורט, כי ענין
זה הופך להיות משחק ילדים. כלומר, בגיל

מטויים מפסיקים לשחק, גם אם קיים ספורט בבית-הספר, הרי בגיל מטויים
מפסיקים לשחק וענין זה הופך להיות בבחינת "ישחקו הנערים". כמובן,
באנגליה האנשים שקטים יותר והספורט משפיע ונוגן טקט נפשי. אולם,
כאשר אני מסתכל בספורט אצלנו ועושה את החשבון כמה אנשים צופים במשחק

31.12.1957

הדיון על דין-וחשבון ועדת
המטנה לעניני החינוך הגופני.

ר. צברי:

עשינו בקשר למכון רינגליס, לשעות הלימודים-בסמינרים ומתן שתי שעות לחינוך גופני לילדים בגיל רך. אולם, אני חושבת שאלו הן רק התחלות ויש צורך בטיפול יסודי בדבר. רואה אני כיצד פעלו לגבי החינוך הטרומ-מקצועי. כן גם לגבי מקצוע זה של חינוך גופני - יש לספל בו ביסודיות. משום כך אני אומרת, כי אינני שבעת רצון. עצם הקמת ועדת מטנה לענין זה מוכיחה, כי זהו סדר עורך ומשום כך הקימו ועדה מיוחדת לענין-זה, כי מה הטעם להוסיף שתי שעות התעמלות לכיתה כאשר אין אתר לדעת, דבר זה מוכיח על היחס לענין.

לכן, חושבת אני שצריכה לקום מועצה ציבורית שתפעל בכל אותם הדברים שעליהם עמדנו. אולם, אם יש צורך לקיים ועדת מטנה, בבקשה, אני על-כל-פנים כלל אינני רוצה להיות בוועדה זו.

היו"ר ט. פרסיץ:

נגענו בכל האספקטים של בעיה זו. אבל איננו בני-חורין לבטל ועדה שהוקמה על-ידי הכנסת, ואינני יודעת אם עלינו להיות בעלי יזמה לביטול ועדה זו. וזאת, למרות שאינני תמימת דעים עם חברת-הכנסת צברי שאם אמנם אין לוועדת כנסת תפקידים מבצעים, אין לה תפקידים אחרים. אני תמימת דעים אתה, כי במידה ועניני החינוך הגופני נוגעים לוועדת החינוך והתרבות, הוועדה יכולה לספל בה. אשר לגבי האספקט הציבורי - הרי יש ערך רב לקיומה של ועדה כזו ואינני מקטינה את ערך ועדת החינוך והתרבות וועדת הפנים לספל בבעיות החינוך בבתי-הספר. אני הייתי מציעה לחברת-הכנסת צברי לעבד שורה של הצעות ולהביאן לוועדת החינוך והתרבות - דבר אשר יקל על פעולת הוועדה. אולם, היום איננו יכולים לוותר על קיומה של ועדה זו ואיננו מוסמכים לעשות כן.

אין להקטין בערך הבעיה, אבל אינני סוברת שמדינת ישראל צריכה להגיע לממדי הספורט הקיימים באנגליה. אולם, אם נקרא את כל מחקרי הרופאים בפדינה-על מצב ילדי העולים בבתי-הספר, הרי הדברים מוזעזעים בהחלט. לכן ברור, כי יש להקדיש זמן גם לענין זה. ומיחד וכולנו נמצאים במסגרת מטרימת ואיננו יכולים לבטל גוף שקיים, הרי יש לרענן את כוחו של גוף זה.

לכן, הייתי מציעה לוועדה למסור לידי ולעדי חברת-הכנסת צברי את האפשרות להוועץ ולהציע הצעות מעשיות כיצד ליצור את הכלי שיוכל להענות לכל אותן הבעיות עליהן דיברנו.

ה ח ל ט ה :

לקבל את הצעת יושבת-ראש הוועדה.

ב. הצעות לסדר-היום:

היו"ר ט. פרסיץ:

חבר-הכנסת קליבנוב מסר לי, כי פנה אלין מה מזר בענין התקציב לאוניברסיטה ויש לו מה לומר בענין זה. אך עלינו לדון בכך.

כן טנו אלינו הספרנים הציבוריים והם מבקשים פגישה אתנו, כדי להעלות בפנינו את בעיית מעמדן העלוב של הספריות בארץ.

היו"ר ש. פרטיץ:
ומציאת דרכים לשיפור המצב. גם בכך עלינו לדון.

"נצלאל" - נוסף לכך, נתקבל תזכיר מבית-הספר לאמנו:
יש להקדיש זמן לדיון הן בתזכיר והן בעצם הבעיה.

כן ישנם בתיק מספר מכתבים ממוסדות שונות
הדורשים את תגובתנו. אחת הבעיות היא יבוא ספרים מאמריקה ורוסיה.

ד. נצר:
אני הייתי מבקשת שנשמע סקירה על הבעיה
לגבי מבנה בתי-הספר לנערים עובדים בכלל,
ועל הבעיה בקשר לחוק החניכות.

ר. הקטין:
כן עלינו לסכם את הדיון בענין התודעה היהודית.

ס. זואריץ:
ספריות נודדות לבתי-ספר. נראה לי, כל כדור
זה הוא חשוב, ובעיקר, מאחר ואני מסייר
עתה בארץ ורואה שאין אף ספר קריאה במקומות השונים.

הישיבה נבעלה בטעח 12.45.